

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **M.**, bývajúceho v T., v dovolacom konaní zastúpeného JUDr. D., advokátom so sídlom v B., proti odporcovi **Z.**, **o neplatnosť rozviazania pracovného pomeru**, vedenej na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 11 C 101/2008, o dovolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 26. februára 2009 sp. zn. 9 Co 11/2009, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Odporcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd v Čadca (súd prvého stupňa) rozsudkom z 12. novembra 2008 č.k. 11 C 101/2008-50 zamietol návrh, ktorým sa navrhovateľ domáhal určenia neplatnosti výpovede z pracovného pomeru, danej mu odporcom 27. mája 2008 pod č.j. X. podľa § 63 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce. V odôvodnení rozsudku uviedol, že výpoveď bola navrhovateľovi daná v súlade s právnymi predpismi na základe písomne prijatého rozhodnutia odporcu ako zamestnávateľa o organizačných zmenách z 19. mája 2008 a bola prerokovaná so zástupcami zamestnancov. Navrhovateľovi uložil povinnosť nahradiť odporcovi ako úspešnému účastníkovi trovy konania 5 908,50 Sk na účet právneho zástupcu odporcu.

Na odvolanie navrhovateľa Krajský súd v Žiline ako odvolací súd rozsudkom z 26. februára 2009 sp. zn. 9 Co 11/2009 potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny; zároveň uložil navrhovateľovi povinnosť nahradiť odporcovi trovy odvolacieho konania 71,92 € na účet jeho právneho zástupcu. Odvolací súd považoval za správny postup

a záver súdu prvého stupňa pri skúmaní, či výpoveď bola daná v súlade s právnymi predpismi a či spĺňa všetky zákonom ustanovené predpoklady.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal navrhovateľ dovolanie, v ktorom navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť tomuto súdu na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania odôvodnil ustanovením § 236 ods. 1 v spojení s ustanovením § 237 písm. f/ O.s.p., nakoľko podľa jeho názoru postupom odvolacieho súdu mu bola ako účastníkovi konania odňatá možnosť konať pred súdom. Vytýkal odvolaciemu súdu s poukazom na § 214 ods. 1 až 3 O.s.p., že o podanom odvolaní rozhodol bez nariadenia pojednávania; že sa nezaoberal obsahom odvolania v potrebnom rozsahu; že pri svojom rozhodovaní vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci a z nesprávnych skutkových zistení, čo malo za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Odporca sa k dovolaniu navrhovateľa nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci rozhodol odvolací súd rozsudkom. Pokiaľ dovolanie smeruje proti rozsudku odvolacieho súdu, je tento opravný prostriedok prípustný, ak smeruje proti rozsudku, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (§ 238 ods. 1 O.s.p.), alebo proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.), alebo proti rozsudku, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

V danom prípade dovolanie smeruje proti rozsudku, ktorý nevykazuje znaky ani jedného z rozsudkov uvedených v označených ustanoveniach. Nejde o zmeňujúci rozsudok v zmysle § 238 ods. 1 O.s.p. a dovolací súd v tejto veci ešte nerozhodoval a teda ani nevyslovil svoj právny názor (§ 238 ods. 2 O.s.p.). Dovolanie smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil prípustnosť dovolania (§ 238 ods. 3 O.s.p.). Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení vyvodit' nemožno.

So zreteľom na ustanovenie § 242 ods. 1 druhá veta O.s.p., ktoré ukladá dovolaciemu súdu povinnosť skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p., dovolací súd sa neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa komplexne zaoberal otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p., teda či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti byť účastníkom konania, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad absencie návrhu na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania súdom nesprávne obsadeným. Existencia ani jednej z uvedených väd však dovolacím súdom v konaní zistená nebola.

S prihliadnutím na obsah dovolania – vytýkanú nesprávnosť (nedostatok), ktorej sa mal dopustiť odvolací súd tým, že rozhodol bez nariadenia pojednávania (v tom navrhovateľ videl odňatie možnosti konať pred súdom), dovolací súd osobitne skúmal otázku, či uvedeným postupom odvolacieho súdu došlo k tvrdenej vade konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p.

Podľa § 237 písm. f/ O.s.p. dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia je taký vadný postup súdu v občianskom súdom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť pred ním konať a uplatniť procesné práva priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv a oprávnených záujmov. O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. Napríklad môže ísť o právo predniesť (doplniť) svoje návrhy, právo označiť navrhované dôkazné prostriedky, právo vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k vykonaným dôkazom, právo zhrnúť

na záver neodročovaného pojednávania svoje návrhy a vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci. V danom prípade dovolateľ predovšetkým namietal porušenie (odňatie) jeho práva účasti na odvolacom pojednávaní tým, že v tejto veci nebolo nariadené odvolacie pojednávanie, keďže odvolací súd napadnutý rozsudok vyhlásil bez nariadenia pojednávania. Táto námietka navrhovateľa však opodstatnená nie je.

Zákon č. 384/2008 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa Občiansky súdny poriadok, nadobudol účinnosť 15. októbra 2009. Uvedená zákonná novela okrem iného zmenila obsah predošlého znenia ustanovenia § 214 O.s.p. tým, že inak vymedzila prípady, kedy odvolací súd má povinnosť nariadiť na prejednanie odvolania pojednávanie a kedy môže o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania.

Podľa § 214 ods. 1 O.s.p. (v znení účinnom od 15. októbra 2008) na prejednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávanie vždy, ak

- a/ je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie,
- b/ súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a bez nariadenia pojednávania,
- c/ to vyžaduje dôležitý verejný záujem.

V ostatných prípadoch možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p. v znení účinnom od 15. októbra 2008).

Dovolateľ zjavne prehliadol túto novú právnu úpravu, lebo cituje a argumentuje ustanovením § 214 O.s.p. v znení účinnom do 14. októbra 2008, podľa ktorého však už nie je možné postupovať od 15. októbra 2008 a v súvislosti s rozhodovaním odvolacieho súdu nie je preto ani možné na dovolateľom citované ustanovenie prihliadať (aplikovať ho).

Podľa § 372p O.s.p. s názvom „Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 15. októbra 2008“ na konania začaté pred 15. októbrom 2008 sa totiž použijú predpisy účinné od 15. októbra 2008, ak nie je ďalej ustanovené inak. V prejednávanej veci bolo rozhodnuté súdom prvého stupňa 12. novembra 2008 a v druhej inštancii (odvolacím súdom) 26. februára 2009, teda už za účinnosti uvedenej novely Občianskeho súdneho poriadku. Na základe tohto zistenia je potrebné posudzovať konanie na oboch nižších súdoch (prvého a druhého stupňa) podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom od 15. októbra 2008.

Keďže nebolo potrebné zopakovať ani doplniť dokazovanie (odvolací súd sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa), súd prvého stupňa nerozhodol podľa § 115a O.s.p. bez nariadenia pojednávania a prejednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej na pojednávaní nevyžadoval dôležitý verejný záujem, t.j. neboli dané dôvody pre nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 1 O.s.p., odvolací súd v súlade s ustanovením § 214 ods. 2 O.s.p. rozhodol o odvolaní navrhovateľa bez nariadenia pojednávania. Postupom odvolacieho súdu plne rešpektujúcim platnú úpravu Občianskeho súdneho poriadku (v znení účinnom od 15. októbra 2008) nemohlo dôjsť k odňatiu možnosti navrhovateľa pred súdom konať. Odvolací súd - ako už bolo spomenuté - neaplikoval § 214 O.s.p. v už neúčinnom znení, z ktorého stavu (znenia) vychádza argumentácia dovolateľa spojená s tvrdením o odňatí možnosti konať pred súdom.

Pokiaľ dovolateľ namietal, že odvolací súd sa nezaoberal obsahom odvolania v potrebnom rozsahu, treba uviesť, že ani táto námietka neobstojí.

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p. účinného od 15. októbra 2008, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd vo svojom rozhodnutí (odôvodnení) postupoval v súlade s citovaným ustanovením, stotožnil sa s odôvodnením rozhodnutia súdu prvého stupňa. Navyše poukázal na rozhodujúci skutkový stav, vychádzajúci z rozsudku súdu prvého stupňa, stručne opísal priebeh konania, stanoviská oboch procesných strán v prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, obsah odvolania; poukázal aj na zákonnú úpravu, ktorú aplikoval na prejednávaný prípad a z ktorej vyvodil svoj právny záver. Právny záver primerane vysvetlil (dovolací súd sa jeho správnosťou nezaoberal). Z odôvodnenia napadnutého rozsudku odvolacieho súdu nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Najvyšší súd Slovenskej republiky vzhľadom na uvedené skutočnosti dospel k záveru, že skutkové a právne závery odvolacieho súdu nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a že odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu ako celok spĺňa parametre zákona na odôvodnenie rozsudku (§ 157 ods. 2, § 211 ods. 2 O.s.p.). Za odňatie možnosti konať pred

súdom v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv navrhovateľa.

Navrhovateľ dovolanie odôvodnil aj tvrdením, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a spočívala v tom, že odvolací súd vychádzal z nesprávnych skutkových zistení, čo malo za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.); ako ďalší dôvod uviedol, že rozhodnutie odvolacieho súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Inou vadou konania (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), na ktorú musí dovolací súd prihliadnuť aj vtedy, ak nie je v dovolaní namietaná, je procesná vada, ktorá na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. Jej dôsledkom je vecná nesprávnosť, ktorej základom je porušenie procesných ustanovení upravujúcich postup súdu v občianskom súdnom konaní.

Z hľadiska dovolateľom tvrdenej existencie tzv. inej vady konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. treba uviesť, že dovolací súd môže pristúpiť k posúdeniu opodstatnenosti tvrdenia o tomto dovolacom dôvode až vtedy, keď je dovolanie z určitého zákonného dôvodu prípustné (o tento prípad ale v prejednávanej veci nejde). Vada tejto povahy je síce relevantným dovolacím dôvodom, ktorý možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní, sama osebe (i keby k nej skutočne došlo) ale prípustnosť dovolania nezakladá. Či už teda konanie, v ktorom bolo vydané napadnuté rozhodnutie, bolo alebo nebolo postihnuté procesnou vadou v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. (poznámka: dovolací súd napadnuté rozhodnutie z tohto aspektu neposudzoval), nejde o dôvod, ktorý by zakladal prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p.

Obdobne tieto závery platia i pre nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie veci je síce prípustným dovolacím dôvodom (ktorý možno uplatniť vtedy, ak je dovolanie prípustné), samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladá. Dovolanie je v ustanoveniach Občianskeho súdneho poriadku upravené ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý nemožno podať proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu; pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky prípustnosti

dovolania, nemožno napadnuté rozhodnutie podrobiť vecnému preskúmvaniu a preto ani zohľadniť prípadné vecné nesprávnosti rozhodnutia

Nakoľko prípustnosť dovolania v danom prípade nemožno vyvodit' z ustanovenia § 238 O.s.p. a v dovolacom konaní neboli zistené ani dôvody prípustnosti dovolania uvedené v ustanovení § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie navrhovateľa podľa § 243b ods. 5 v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol.

V dovolacom konaní úspešnému odporcovi vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti navrhovateľovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 v spojení s § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd však odporcovi nepriznal náhradu trov dovolacieho konania, lebo nepodal návrh na uloženie tejto povinnosti (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. novembra 2009

JUDr. Jana B a j á n k o v á, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková